

מובי דיק

תערוכה קבוצתית זו מבקשת להפגיש בין מובי דיק – יצירתו הספרותית הגדולה של הרמן מלוויל – ובין מבחר יצירות אמנות, מתוך התחקות אחר האופן שבו מחשבת הקריאה במובי דיק והליכי הפרשנות מהדהדים שאלות של ייצוג ומשליכים על ה"קריאות" של הדימוי החזותי ולהפך.

"אני אוהב לפיתה הגונה. אני אוהב להרגיש כי יש בעולם החלקלק הזה משהו שיכול להחזיק". – הרמן מלוויל, מובי דיק

החזותי והמילולי, העין והאוזן, הם גיבורי תערוכה זו. זה לצד זה, זה עם זה, חיים ספרו של הרמן מלוויל ומבחר עבודות אמנות; חלקן ידעו שהן "כאלה", חלקן הוטבלו להקשר, אך כולן מבקשות (אילו יכלו לבקש) "קראו לי מובי דיק". הרמן מובי דיק (1851) – יצירתו הספרותית של הרמן מלוויל – מגולל את סיפורו-עדותו של ישמעאל, הניצול היחיד ממסעה של הפיקווד שיצאה לציד לווייתנים. במארג לשוני השוזר מקורות רבים, ביניהם תנכיים, שייקספיריים ומדעיים, טווה מלוויל "אנציקלופדיה משייטת"; עולם ומלואו עולה מסיפורי הקורות את צוות הספינה ובראשם סיפור המונומניה של הקברניט אחאב – שאיפתו האובססיבית לנקום בלווייתן הלבן הגדול, שבהיתקלות קודמת גדע את רגלו וחרש צלקת עמוקה בגופו ובנפשו.

שאלת קריאתו של הדימוי החזותי, מכותרת אחת ממסותיו הידועות של ארנסט גומברוך ("How to Read a Painting?"), שטה באוקיינוס האַקְפְּרִיסִיס (Ekphrasis) הגדול, עתיק כתיאורו של מגן אכילס בידי הזמרוס וככושרה של השפה להעניק קול לאובייקט האמנות. הגדרת האקפריסיס כייצוג מילולי של ייצוג גרפי מקפלת בתוכה את האפשרות להצליב בין איבריה ולהציע כותרת-הדל לזו של גומברוך: "כיצד לראות טקסט?". אלא שהמבנה הבינארי ששורטט כאן, ותכליתו הצגת "הנפשות הפועלות" בתערוכה, זר לאורחות יורדי ימים המיטלטלים כה וכה בין זרמים משתרגים, אלה ששחו בספריות והפליגו במוזיאונים ודין ודברים להם עם העין הכותבת ועם הנראטיב השזור במבט. והרי לא תרגום או ייצוג הדדי מבקשות העבודות בתערוכה, כי אם נשיאה משותפת בעול רגעיו החסומים של הייצוג, בנושאים הבלתי נראים שעליהם מצביעים הדימוי הציורי והמילולי כאחד. הרמן מלוויל, מבעד לספרו מובי דיק, שלח את ידיו "אל בין יסודות העולם אשר לא יתוארו במלים", ולשם – אל מה שחומק – נשואות גם העבודות בתערוכה.

האמנים המשתתפים בתערוכה: שרון אתגר, יעל בורשטיין, איתן בן-משה, דוד גינתון, גל וינשטיין, יעל יודקוביק, שיבץ כהן, אנה לוקשבסקי, רמי מימון, מיכל נאמן, אליזבת פייטון, מורן שוב, הנרי שלזניאק.

אוצרת: דלית מתתיהו

יעל יודקוביק, מועדון הקלון, 2012. גודל משתנה, טכניקה מעורבת